

strany uznaly, bez omezení povýšen na lesního dozorce. Uvádí-li se v dekretě, že byl jmenován za svou zdatnou činnost v lesní službě lesním dozorcem (Forstwart) v revíru S. a že mu byl přiznán základní plat revírního lesního — tedy ještě vyšší, než by mu byl podle služební hodnosti náležel — s pětiletými přídávky, byl jím služební poměr k zaměstnavateli nově upraven. Nešlo tedy pouze o počtu žalobci prokázanou, nýbrž o skutečné jeho povýšení. Přes to nekonal od té doby služby lesního dozorce, nýbrž zastával na dále službu hajného první třídy. Dle zákona spadá služba hajného první třídy, kterou posléze konal, do kategorie 3 tabulky, služba lesního dozorce (Forstwart), kterou dle svého posledního jmenování měl konati, do 6. kategorie. Rozhodnutí sporu závisí tedy dle shora uvedených úvah na řešení otázky, na či vrub jde okolnost, že žalobce nekonal služby, která mu dle povýšení náležela. Dle zásad občanského zákona nemá sice zaměstnanec zpravidla nároku vůči zaměstnavateli na určitý způsob zaměstnání. Avšak na druhé straně nemůže také býti pochybnosti o tom, že nedostatečné zaměstnání nebo zaměstnání jiným způsobem není zaměstnanci na újmu, neboť zásada §u 1155 obč. zák. (nové znění), že zaměstnanci náleží také úplata za služby, ke kterým nedošlo, když zaměstnanec byl je ochoten konati, ale pro okolnosti, jež se vyskytly na straně zaměstnavatele, je konati nemohl, platí obdobně také pro ostatní jeho nároky, tedy i pro jeho nárok na zaopatřovací požitky podle zákona ze dne 18. března 1921 čís. 130 sb. z. a n. Když je jisto, že žalovaný zaměstnavatel nepoužil služby žalobce jako lesního dozorce z vlastní vůle, tedy pro okolnost, vyskytnuvší se v jeho osobě, ač jmenováním jeho lesním dozorcem a mimořádným zvýšením platu jeho způsobilost k tomuto služebnímu povolání uznal, ano vyznamenal, jest nepochybně oprávněn závěr, že žalobce tím nepozbyl nároku na zařazení do oné skupiny zaopatřovacích požitků, která mu dle jeho posledního jmenování lesním dozorcem náleží, neboť i při ukončení své činné služby toto služební postavení měl a plat podle něho pobíral. Rozsudky obou nižších soudů neposoudily věc po stránce právní správně, přisoudivše mu zaopatřovací požitky pouze podle 3. skupiny a nikoliv podle 6. skupiny tabulky. .

Čís. 4393.

Zákon o obchodních pomocnících ze dne 16. ledna 1910, čís. 20 ř. zák.

Nárok zaměstnance na plat za celou dobu řádné výpovědi, ježto byl vypověděn v kratší lhůtě, podléhá průpadu dle §u 34 zák. o obch. pom.

Předčasné propuštění nevyžaduje vždy, by poměr byl rozvázán s okamžitou platností.

(Rozh. ze dne 20. listopadu 1924, Rv I 1297/24.)

Žalobce byl zaměstnán jako obchodní pomocník u žalovaného. Dne 31. prosince 1921 dostal výpověď ku dni 31. ledna 1922. Žalobou, zadanou na soudě dne 1. prosince 1923, domáhal se žalobce na žalovaném platu za měsíce leden — březen 1922 po odečtení platu, jež byl obdržel za měsíc leden. Procesní soud první stolice uznal podle ža-

loby, o d v o l a c í s o u d žalobu zamítl. N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Odvolací soud založil své rozhodnutí na zjištění, že žalobcův služební poměr k žalovanému byl rozvázán výpovědí k 31. lednu 1922 a že žalobce podal žalobu až 1. prosince 1923, a z ustanovení §§ů 29 a 34 zák. o obch. pomocnících ze dne 16. ledna 1910, č. 20 ř. z. doličil, že žaloba měla být podána v propadné lhůtě šesti měsíců po 31. lednu 1922, tedy nejdéle do 31. července 1922 a že tímto dnem uhasl nárok žalobcův, nebyv soudně vymáhán. Jeho právnímu názoru jest přisvědčiti. V § 34 zák. o obch. pom. jsou šestiměsíční propadnou lhůtou podmíněny, mimo jiné, také nároky obch. pomocníka vůči zaměstnavateli, v §u 29 zák. vytčené, na náhradu platu pro neodůvodněné předčasné propuštění ze služby, buď za dobu smlouvou přesně určenou, nebo, byla-li služební smlouva ujednána na neurčitou dobu, za dobu, která by musila uplynouti p ř i ř á d n é výpovědi. Zákon v § 29 mluví o nedůvodném, předčasném propuštění zaměstnancovu, neodkazuje ani na ustanovení §u 27 zák., které zase jen příkladmo uvádí důležité důvody, opravňující zaměstnavatele k předčasnému propuštění zaměstnance. Není tedy pojem předčasného propuštění omezen ustanovením § 27 zák. a jest posouditi podle okolností každého případu zvláště, bylo-li propuštění zaměstnancovo předčasným a bez důležitého důvodu. Takovým jest po rozumu §u 29 zák. i propuštění obchodního pomocníka, když zaměstnavatel, neuplatniv ani zvláštního důležitého důvodu ku předčasnému propuštění použil k rozvázání služebního poměru výpovědi, přičítící se výpovědní době buď smluvené, nebo zákonem určené, zejména když použil výpovědi kratší a propustil obchodního pomocníka dříve, než byl oprávněn, tedy předčasně, n e š e t ř e ř á d n é v ý p o v ě d i smlouvou nebo zákonem stanovené. Zákon měl také tyto případy předčasného rozvázání služebního poměru v u 29 na mysli, když vyhradil obchodnímu pomocníku náhradní nárok na plat za celou dobu ř á d n é v ý p o v ě d i. O takový právní důvod opírá se právě žaloba, doličující, že obžalovaný nesprávnou výpovědí čtyřnedělní (správněji měsíční) zrušil předčasně služební poměr se žalobcem, porušiv zákonné ustanovení, že výpovědní lhůta nesmí být kratší než 6 týdnů a že výpověď musí být dána za podmínek §u 20 (1) zák. o obch. pom., dovolávajíc se ustanovení čl. III. vl. nař. ze dne 24. června 1920 čís. 395 sb. z a n., v době výpovědi účinného (vl. nař. ze dne 29. prosince 1921, čís. 498 sb. z. a n.), jímž byla suspendována platnost odst. 2. §u 20 zák. o obch. pom. Podle materiálů ku §u 34 zák. o obch. pom. měly být kratší propadnou lhůtou podmíněny právě jen nároky, prýšící z předčasného, neodůvodněného rozvázání poměru služebního, z toho důvodu, že již podle své povahy vyžadují rychlého uplatnění a rozhodnutí o nich a že také hned po zrušení poměru dají se takové nároky účinněji vymáhati, poněvadž pro ně rozhodné skutkové okolnosti lze snadněji zjistiti využitím průvodních prostředků, dosud po ruce jsoucích. Takovou povahu má i nárok vymáhaný a nelze přisvědčiti dovolacím vývodům, pokud snaží se doličiti, že žalobní nárok této povahy nemá, ani poukaz na ustanovení § 23

odst. 2. zákona není případným, poněvadž zde jde o nárok proti úpadkové podstatě, kterému již předpisy úpadkového řádu zajišťují ochrany v přednostním pořadí (§ 33 zák. o obch. pom. a § 51 čís. 2 konk. ř.). Správným není ani názor, že předčasné propuštění vyžaduje vždy, by služební poměr byl rozvázn s okamžitou účinností, neboť zákon nebrání zaměstnavateli, by poshověl zaměstnanci v jeho vlastním zájmu, když poměry nevyžadují, aby byl okamžitě svého zaměstnání zbaven. Další vývody, že žalobce odvozuje svůj náhradní nárok z porušení smlouvy služební žalovaným, přiči se spisům, poněvadž ze žaloby je zjevno, a bylo již shora doličeno, že žalobní nárok je založen na skutkovém tvrzení že žalovaný nešetřil z á k o n n ý c h p ř e d p i s ů, zejména čl. III. vl. nař. ze dne 24. června 1920 čís. 395, jímž byla výpovědní lhůta určena na 6 týdnů a to ještě jen za podmínek Šu 20 (1) zák. o obch. pom. Bylo tedy na žalobci, by svůj náhradní nárok uplatnil žalobou v propadné lhůtě 6 měsíců, běžící ode dne po zrušení služebního poměru žalovaným, který, jak nižšími soudy bylo zjištěno, jej zrušil dnem 31. ledna 1922. Nepodal-li však žalobce svou žalobu v propadné lhůtě t. j. do 31. července 1922, k níž z moci úřední jest soudum hleděti, zanikl jeho žalobní nárok a odvolací soud posoudil věc s právního hlediska bezvadně, když z tohoto důvodu žalobu zamítl.

Čís. 4394.

Nabylo-li usnesení, potvrzující vyrovnání, účinnosti právě v den 19. května 1923, vztahuje se naň předpis čl. III. zákona ze dne 26. dubna 1923, čís. 99 sb. z a n.

Spor směnečný nelze spojit se sporem obecným. Stalo-li se však přece tak a strana toho nevytýkala (§ 196 c. ř. s.), nelze tomu odporovati v řízení opravném.

Uznal-li odvolací soud, třebas omylně, odvolání za včasné, nelze tomu odporovati.

(Rozh. ze dne 20. listopadu 1924, Rv I 1329/24.)

Žalovaný dluhoval žalobci kupní cenu za dodané víno 6.610 Kč a na půjčovném za nádoby 70 Kč, tedy celkem 6680 Kč, účet byl splatným nejpozději dne 24. března 1923. Žalovaný k částečnému krytí této pohledávky vydal žalobci směnku na 2829 Kč 79 h, splatnou 15. dubna 1923. Usnesením ze dne 22. února 1923 bylo o jmění žalovaného zavedeno vyrovnávací řízení, k němuž také žalobce přihlásil svou pohledávku. Dle protokolu ze dne 29. března 1923 v němž dlužník doplnil svůj původní vyrovnací návrh, zavázal se žalovaný, že na pohledávky věřitelů zaplatí 25%, splatných ve 4 pololetních lhůtách, počínaje 6 měsíců po potvrzení vyrovnání, při čemž se podrobil co do dalšího vedení závodu až do úplného zaplacení ujednané kvoty dozoru zvláštního věřitelského komitě s tím účinkem, že, kdyby neuposlechl poukazů tohoto komitě, jmenovitě neskládal řádně účtů, oživly by celé pohledávky věřitelů. Tento návrh byl pak zákonnými většinami věřitelů přijat. Vyrovnání bylo schváleno usnesením vyrovnacího soudu ze dne 5. května 1924, v němž však výhrada oživení pohledávek věřitelů uvedena byla jen všeobecně pro případ, že by splátky kvoty nebyly včas zaplacený.